

ÔN TẬP CHƯƠNG IX (Tiết 1)

I. MỤC TIÊU

1. Yêu cầu cần đạt

- Hệ thống hoá, khái quát hoá các kiến thức về dữ liệu, thống kê dữ liệu, vẽ và phân tích biểu đồ cột, biểu đồ cột kép, kết quả có thể và sự kiện trong trò chơi, thí nghiệm, xác suất thực nghiệm.
- Xác định cách thu thập dữ liệu phù hợp nhất trong một số tình huống cụ thể.
- Lập bảng thống kê và phân tích được dữ liệu từ bảng thống kê.

2. Phát triển năng lực

- Năng lực tự chủ và tự học: Tự giác học tập, chuẩn bị bài đầy đủ trước khi đến lớp.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác: Tự tin trình bày được kết quả thảo luận của nhóm, chia sẻ giúp đỡ bạn thực hiện nhiệm vụ học tập.
- Năng lực tư duy và lập luận toán học: Lập luận để lựa chọn cách thu thập dữ liệu phù hợp nhất trong một số tình huống cụ thể. Phân tích được dữ liệu từ bảng thống kê về đội bóng yêu thích của các bạn nam trong lớp.
- Năng lực mô hình hóa toán học: Lập được phiếu hỏi và bảng thống kê về đội bóng yêu thích của các bạn nam trong lớp.

3. Phẩm chất

- Chăm chỉ: Chú ý lắng nghe, tích cực làm bài tập, chuẩn bị bài ở nhà.
- Trung thực: Hoạt động nhóm báo cáo kết quả trung thực.
- Trách nhiệm: Trách nhiệm của học sinh khi thực hiện hoạt động nhóm, báo cáo kết quả hoạt động nhóm.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- 1. Chuẩn bị của GV:** Máy tính, máy chiếu, giấy A4, phấn màu, bảng phụ kẻ sẵn mẫu thống kê kết quả thu được.
- 2. Chuẩn bị của HS:** Bộ dụng cụ học tập, bảng nhóm, bút màu, sơ đồ tư duy tóm tắt nội dung Chương IX.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Hoạt động 1: ÔN TẬP KIẾN THỨC CƠ BẢN (15 phút)

a) Mục tiêu: Hệ thống hoá kiến thức Chương IX. Kiểm tra phần chuẩn bị bài của HS.

b) Nội dung:

- Bản đồ tư duy tổng kết chương đã giao cho HS chuẩn bị từ tiết trước.
- Bản đồ tư duy tổng hợp kiến thức.

c) Sản phẩm:

- Bài làm của HS.
- Bản đồ tư duy tóm tắt nội dung.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
Chụp ảnh vài bài làm của HS rồi chiếu lên màn hình cho HS lớp quan sát. Góp ý, bổ sung, động viên, khuyến khích những HS làm tốt. GV chiếu bản đồ tư duy có sử dụng hiệu ứng của Powerpoint để trình chiếu (chi tiết).	HS được chụp bài sẽ nêu ý tưởng về bản đồ tư duy của mình. HS lớp trao đổi, chia sẻ với nhau. HS chỉnh sửa, bổ sung kiến thức.

Hoạt động 2: LUYỆN TẬP (8 phút)

a) Mục tiêu: Vận dụng kiến thức về thu thập dữ liệu để lựa chọn cách thức thu thập dữ liệu phù hợp.

b) Nội dung: HS thực hiện Bài tập 9.33.

c) Sản phẩm:

- Thu thập thông tin từ internet.
- Quan sát.
- Thống kê từ sổ ghi đầu bài.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
Chiếu Bài tập 9.33 (T98/SGK), yêu cầu HS đọc yêu cầu của bài. Gọi HS lần lượt đứng tại chỗ trả lời. GV nhận xét, đánh giá, phân tích rõ những sai lầm của HS hay mắc phải khi giải dạng bài tập đó là lựa chọn cách thu thập chưa phù hợp như: Câu c) Trong tuần trước, tổ nào trong lớp có nhiều lượt đi học muộn nhất; các em lại chọn phương pháp lập phiếu hỏi, có thể có những bạn khi được hỏi trả lời thông tin chưa chính xác.	HS quan sát và đọc yêu cầu của bài. HS trả lời. HS lắng nghe và ghi nhớ.

Hoạt động 3: VẬN DỤNG (20 phút)

a) Mục tiêu:

- Lập được phiếu hỏi để thu thập dữ liệu.
- Lập bảng thống kê dữ liệu thu được.

b) Nội dung:

- HS hoạt động theo nhóm lập phiếu hỏi.

Phiếu hỏi: Hãy kể tên đội bóng bạn yêu thích nhất?

.....
.....
.....

- Thu thập dữ liệu và lập bảng thống kê kết quả:

Tên đội bóng					
Số bạn yêu thích					

c) Sản phẩm:

- Phiếu hỏi.
- Bảng thống kê kết quả về các đội bóng mà các bạn nam yêu thích.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
Chiếu Bài tập 9.34, yêu cầu HS đọc yêu cầu của bài. Yêu cầu HS hoạt động nhóm trong 10p để thực hiện nhiệm vụ:	HS đọc.

ÔN TẬP CHƯƠNG IX (Tiết 2)

I. MỤC TIÊU

1. Yêu cầu cần đạt

Củng cố và khắc sâu kiến thức về lập bảng thống kê, kết quả có thể, vẽ biểu đồ cột, biểu đồ cột kép, phân tích số liệu với biểu đồ cột kép, xác suất thực nghiệm.

2. Phát triển năng lực

- Năng lực giao tiếp và hợp tác: Tự tin trình bày được kết quả thảo luận của nhóm trước lớp, chia sẻ giúp đỡ bạn thực hiện nhiệm vụ học tập, trao đổi, tranh luận và bảo vệ ý kiến của mình.
- Năng lực mô hình hóa toán học: Học sinh lập được bảng thống kê, vẽ được biểu đồ cột và tính được xác suất thực nghiệm của sự kiện quả bóng lấy ra thông qua trò chơi lấy bóng trong túi.
- Năng lực tư duy và lập luận toán học: Lập luận, phân tích số liệu từ biểu đồ cột.
- Năng lực sử dụng công cụ và phương tiện học toán: Sử dụng bộ dụng cụ học tập, bút màu để vẽ biểu đồ cột, biểu đồ cột kép trong một số bài toán cụ thể.

3. Phẩm chất

- Bồi dưỡng hứng thú học tập, ý thức chủ động, tự giác trong làm việc nhóm, ý thức tìm tòi, khám phá và sáng tạo cho HS.
- Trung thực: Báo cáo chính xác kết quả hoạt động của nhóm.
- Trách nhiệm: Chủ động khi thực hiện nhiệm vụ được giao. Có ý thức giữ gìn vệ sinh cá nhân.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Chuẩn bị của GV: Máy tính, máy chiếu, phấn màu, 1 chiếc túi, 2 quả bóng màu xanh, 4 quả bóng màu vàng, 1 quả bóng màu đỏ (bóng có cùng kích thước), bảng phụ kẻ sẵn mẫu bảng thống kê.

2. Chuẩn bị của HS: Bộ dụng cụ học tập, bút chỉ, bút màu, bảng nhóm.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Hoạt động 1: KHỞI ĐỘNG (5 phút)

a) **Mục tiêu:** Tạo không khí thoải mái cho HS vào tiết học.

b) Nội dung:

- HS tham gia trò chơi truyền điện bằng cách trả lời câu hỏi: Em hãy kể tên một môn thể thao mà em biết?
- Trả lời câu hỏi: Em yêu thích môn thể thao nào nhất?

c) Sản phẩm:

- Một số môn thể thao các em kể được: Bóng đá, cầu lông, bơi lội, bóng rổ, bóng chuyền, điền kinh, bóng bàn, cử tạ, nhảy xa, quần vợt, lướt ván,...
- Tên những môn thể thao được các HS yêu thích nhất.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<p>– Tổ chức cho HS tham gia trò chơi “Truyền điện”. GV phổ biến luật chơi: Điện bắt đầu truyền từ GV, GV đặt câu hỏi và chỉ định HS trả lời.</p> <p>HS trả lời đúng có quyền "Truyền điện" cho HS khác (trả lời sai phải đứng tại chỗ)... Trò chơi kết thúc khi GV tuyên bố "ngắt điện".</p> <p>GV chủ động "ngắt điện".</p> <p>Khen ngợi những HS tích cực và HS trợ giúp các bạn chưa trả lời được.</p>	<p>HS lắng nghe và tham gia trò chơi.</p>
<p>– Gọi một vài HS trả lời: Em yêu thích môn thể thao nào nhất?</p>	<p>HS trả lời.</p>
<p>GV: Một bạn HS đã tiến hành khảo sát môn thể thao yêu thích của các bạn trong lớp và thu được một kết quả cụ thể như bảng sau (chiếu Bảng 9.11). Bài học hôm nay chúng ta cùng đi phân tích dữ liệu từ bảng đó.</p>	<p>HS lắng nghe.</p>

Hoạt động 2: LUYỆN TẬP (20 phút)

a) Mục tiêu:

- Nêu được dự đoán về màu của quả bóng Nam lấy ra.
- Thực hiện lập được bảng thống kê.
- Vẽ biểu đồ cột.
- Tính xác suất thực nghiệm của sự kiện.

b) Nội dung: HS thực hiện yêu cầu bài 9.35.

c) Sản phẩm: Bảng thống kê, biểu đồ cột, xác suất thực nghiệm của sự kiện.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<p>– GV: Một túi đựng 2 quả bóng màu xanh, 4 quả bóng màu vàng, 1 quả bóng màu đỏ có cùng kích thước. Nam lấy 1 quả bóng mà không nhìn vào túi. Quả bóng Nam lấy ra có thể có màu gì? Gọi HS đứng tại chỗ trả lời.</p>	<p>HS lắng nghe. HS trả lời.</p>
<p>– GV tổ chức cho HS thực hiện lấy bóng, mời 1 HS lên ghi kết quả và hoàn thành thống kê vào bảng theo mẫu (GV chuẩn bị sẵn mẫu bảng thống kê trên bảng phụ), HS cả lớp cùng theo dõi.</p>	<p>HS thực hiện nhiệm vụ.</p>
<p>– Nêu cách vẽ biểu đồ cột biểu diễn bảng thống kê trên? Mời 1 HS lên thực hiện vẽ biểu đồ trên bảng, các HS khác làm vào vở. GV và HS thực hiện nhận xét, đánh giá. GV lưu ý HS một số sai lầm các em hay gặp: Khi vẽ biểu đồ cột, chiều rộng của các cột các em vẽ không bằng nhau, hay thiếu chú thích một số thông tin cần thiết.</p>	<p>HS trả lời. HS thực hiện vẽ biểu đồ cột. HS nhận xét, đánh giá. HS lắng nghe và ghi nhớ.</p>
<p>– Nêu cách tính xác suất thực nghiệm của sự kiện <i>Quả bóng lấy ra có màu xanh</i>? GV chốt: Xác suất thực nghiệm của sự kiện <i>Quả bóng lấy ra có màu xanh</i> bằng số lần lấy được quả bóng màu xanh/tổng số lần lấy bóng. Tổng số lần lấy bóng đã thực hiện là bao nhiêu? GV nêu: Xác suất thực nghiệm của sự kiện <i>Quả bóng lấy ra có màu vàng và đỏ cũng tính tương tự</i>. Gọi 1 HS lên làm bài, các HS khác hoạt động cá nhân tính toán và hoàn thành bài. GV nhận xét, đánh giá và lưu ý HS một số sai lầm các em thường mắc phải: Khi thực hiện tính toán xác suất thực nghiệm của sự kiện các em không biết làm tròn số hoặc làm tròn số không đúng. Hãy cho biết những kiến thức các em đã vận dụng để giải quyết Bài tập 9.35 (T98/SGK)? GV nhấn mạnh những kiến thức đã vận dụng trong bài tập.</p>	<p>HS trả lời. HS lắng nghe. HS trả lời. HS chú ý lắng nghe. HS lên làm bài. HS lắng nghe và ghi nhớ. HS trả lời. HS lắng nghe và ghi nhớ.</p>

Hoạt động 3: VẬN DỤNG (18 phút)

a) Mục tiêu:

- Vẽ biểu đồ cột kép.
- Phân tích dữ liệu từ biểu đồ cột kép để trả lời các câu hỏi theo yêu cầu của bài.

b) Nội dung: HS thực hiện theo nhóm hoàn thành bài 9.36 (SGK tr.98).

c) Sản phẩm:

- Biểu đồ cột kép biểu diễn bảng thống kê 9.11.
- Môn thể thao được các bạn nam yêu thích, bạn nữ yêu thích.

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
Chiếu Bài tập 9.36, yêu cầu HS đọc bài. Nêu cách vẽ biểu đồ cột kép biểu diễn bảng thống kê 9.11. GV chốt cách vẽ. Yêu cầu HS hoạt động nhóm (thời gian 10p) hoàn thành bài 9.36. Yêu cầu các nhóm treo bảng nhóm và gọi đại diện nhóm trình bày kết quả hoạt động của nhóm. GV và HS nhận xét, đánh giá. GV lưu ý HS một số sai lầm HS thường mắc khi làm bài tập: Vẽ biểu đồ cột kép các em không tô màu hoặc gạch chéo để phân biệt hai dữ liệu cần biểu diễn; hoặc các em quên không ghi chú thích.	HS quan sát và đọc bài. HS trả lời. HS lắng nghe. HS theo cặp hoàn thành bài. HS báo cáo kết quả thảo luận nhóm. HS nhận xét, đánh giá. HS lắng nghe và ghi nhớ.

HƯỚNG DẪN TỰ HỌC Ở NHÀ (4 phút)

- Ôn tập lại kiến thức đã học trong Chương IX: *Thống kê và xác suất*.
- Làm các Bài tập 9.49; 9.50 (SBT tr.90).
- Hướng dẫn HS về nhà hoàn thiện Bài tập 9.37 (SGK, tr.98).
- + Xác suất thực nghiệm của sự kiện Minh lấy được viên bi màu đen được tính như thế nào?
- + Minh có mấy lần lấy được viên bi màu đen? Tổng số lần Minh thực hiện lấy viên bi từ túi ra là bao nhiêu?
- Đọc và nghiên cứu Bài: *Kế hoạch chi tiêu cá nhân và gia đình*.